

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 7. června 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. z. a přestupkem podle § 320 e) tr. z.

Z d ů v o d ů:

Obírajíc se výrokem rozsudku odsuzujícím obžalovaného pro přešupek podle § 320 e) tr. z. — podle rozsudku dopustil se obžalovaný tohoto přešupku tím, že dne 18. září 1934 v hostinci J. Ř. v Ž. udal v knize cizinců, tedy v lístku opovědním, falešný stav svůj a A. J-ové, označiv se za ženatého a svou družku života J-ovou za svou manželku — namítá stížnost, že v jednání obžalovaného, tvořícím podklad uvedeného odsuzujícího výroku, nelze spatřovati skutkovou podstatu zmíněného přešupku, protože prý družka života je různými zákony, zejména zákony vydanými v oboru sociální péče, postavena na roveň manželce, takže prý stát skutkem obžalovaného neutrpěl újmy na svém právu vykonávati veřejný dohled.

Zmateční stížnosti, jež uplatňuje tímto způsobem věcně zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., nikoli zmatek podle § 281, čís. 9 b) tr. ř., jehož se tu dovolává, nelze přiznati oprávněnost. Skutečnost, že družka života je některými zákony v určitých směrech postavena na roveň manželce, nemění nic na tom, že zmíněné údaje obžalovaného v lístku opovědním byly falešné po rozumu § 320 e) tr. z. Ke skutkové podstatě přešupku podle § 320 e) tr. z., obžalovanému za vinu kladeného, se nevyhledává, aby pachatel způsobil státu skutečnou újmu na jeho právu na veřejný dohled; stačí, když jednáním pachatelovým může býti veřejný dohled uveden v omyl. Že jednání obžalovaného se nedostávalo této způsobilosti, potřebné ke skutkové podstatě přešupku podle § 320 e) tr. z., stížnost ani sama netvrdí.

Čís. 5433.

Pojem »právního jednání« po rozumu § 1 zákona o maření exekuce.

Podání žaloby (o obnovu řízení) samo o sobě není »právním jednáním«, jaké má na mysli § 1 zákona o maření exekuce. Výraz »Rechtsgeschäft« v původním textu tohoto ustanovení zákona vylučuje též, aby pod tento pojem bylo zahrnuto předstírání činu nedovoleného.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1935, Zm I 453/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných J. T. a K. S. do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 23. ledna 1935, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými, a to J. T. přečinem podle § 1 zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, č. 78 ř. z., K. S. spoluvinou na tomto přečinu podle § 5 tr. z. a § 1 zákona o maření exekuce, napadený rozsudek zrušil jako zmatečný a oba obžalované podle § 259, č. 2 tr. ř. zprostil obžaloby.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti č. 4, 9 a) § 281 tr. ř., provádí však svými vývody jen důvod č. 9 a) a s hlediska tohoto zmatku právem vytýká, že odsuzující výrok spočívá na mylném použití zákona.

Napadený rozsudek po skutkové stránce zjišťuje, že manželé J. a K. T-ovi byli rozsudkem (krajského soudu v Plzni) ze dne 5. prosince 1933 na základě dlužního úpisu ze dne 24. června 1931, jimi spolupodepsaného, odsouzeni, aby zaplatili R. S-ovi částku 6.500 Kč s přísl., — že dne 6. dubna 1934 podali žalobu o obnovu onoho civilního sporu, v níž tvrdili, že jejich podpisy na dlužním úpisu nejsou pravé, nýbrž že byly padělány K. S-em, že však toto tvrzení nebylo pravdivé. Rozsudek dále odůvodňuje, proč nevěří údajům spoluobžalovaného K. S., který v trestním řízení jako obviněný doznal, že podepsal dlužní úpis jménem manželů T., a tvrdil, že tak učinil na popud R. S-a, jenž prý mu řekl, že jde o pouhou formalitu. Na základě těchto zjištění dospěl nalézací soud (ve shodě s obžalovacím spisem) k závěru, že si obžalovaný J. T. za exekuce jemu hrozící vymyslel právní jednání v úmyslu zmařiti uspokojení svého věřitele R. S., a že obžalovaný K. S. k vykonání tohoto skutku jemu pomáhal a přispěl.

Zmateční stížnost právem namítá, že tu nelze mluvit o vymyšleném právním jednání ve smyslu § 1 zákona o maření exekuce. Podání žaloby (o obnovu řízení) samo o sobě není právním jednáním, jaké má na mysli toto ustanovení zákona. Za takové právní jednání lze považovati jen jednostranné nebo vícestranné projevy vůle, jichž účel směřuje k určitému právnímu účinku, kdežto podání žaloby jest jen procesním úkonem, jímž se uplatňuje nárok nebo právo (srov. rozh. č. 3093 Sb. n. s. a výraz »Rechtsgeschäft« v původním německém textu zákona, jenž vylučuje též, aby pod tento pojem bylo zahrnuto předstírání činu nedovoleného). Pod předpis § 1 zákona o maření exekuce spadá ovšem za ostatních předpokladů tam uvedených podání žaloby, již se jako důvod žalobního nároku uplatňuje vymyšlené právní jednání. V žalobě o obnovu řízení, o niž jde, však manželé T-ovi jednak nikterak nepředstírali, nýbrž naopak popřeli vlastní právní jednání (podpis dlužního úpisu), jednak tvrdili, že tento dlužní úpis jejich jménem neoprávněně podepsal K. S., což ovšem podle rozsudkového zjištění nebylo pravda. Než ani to, ani ono nelze podřaditi pojmu »uplatňování vymyšleného právního jednání« ve smyslu právě vyloženém.

Podle toho, co uvedeno, nenaplnuje zjištěné jednání obžalovaného J. T. ani objektivní skutkovou podstatu přečinu, jímž byl uznán vinným. Již proto neobstojí ani výrok odsuzující spoluobžalovaného K. S. pro spoluvinu na tomto přečinu, nehledíc k tomu, že rozsudek ani nezjišťuje, čím vlastně tento obžalovaný pomáhal a přispěl k vykonání skutku T-ova (to, co rozsudek v té příčině uvádí, týká se vesměs způsobu hájení se obžalovaného S. v tomto trestním řízení). Jelikož pak v jednání stěžovatelů o b ž a l o b o u s t í h a n é m, pokud se týče napadeným rozsud-

kem zjištěném, nelze spatřovati ani skutkovou podstatu některého jiného trestného činu, bylo zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek jako zmatečný podle č. 9 a) § 281 tr. ř. zrušiti a obžalované podle § 259, č. 2 tr. ř. zprostiti obžaloby.

Čís. 5434.

Zákon o maření exekuce (čís. 78/1883 ř. z.).

Pojem »hrozící exekuce« a »odstranění zabaveného předmětu«.

T ý ž s k u t e k pachatelův nemůže býti podřaděn ustanovení § 1 zákona o maření exekuce a zároveň — byť i ve vztahu k jinému věřiteli — též ustanovení § 3 téhož zákona.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1935, Zm I 1112/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 17. září 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle §§ 1 a 3 zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, č. 78 ř. z., pokud napadala výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 1 zákona o maření exekuce; vyhověl jí však, pokud směřovala proti výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 3 zákona o maření exekuce, napadený rozsudek zrušil v tomto výroku a z úřední moci podle § 290, odst. 1 tr. ř. též ve výroku odsuzujícím stěžovatele pro přestupek podle § 1 téhož zákona, dále ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících jako zmatečný a přikázal věc okresnímu soudu ve Kdyni, by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, dovolávající se důvodu zmatečnosti č. 9 (patrně 9 a) § 281 tr. ř., nelze přisvědčiti, pokud vytýká, že nalézací soud po právní stránce pochybil, shledav ve zjištěném jednání stěžovatelově skutkovou podstatu přestupku podle § 1 zákona o maření exekuce. Napadený rozsudek podle doznání stěžovatelova bere za prokázáno, že stěžovatel někdy v červnu 1934 převedl autobus, o nějž jde, na svou dceru, že tak učinil proto, že měl mnoho dluhů — mimo jiné dluhoval K. K-ovi 543 Kč 50 h a Dr. M. M-ovi 293 Kč 95 h, — že nemaje peněz nemohl tyto dluhy zaplatiti a proto, aby aspoň onen autobus »zachránil«, převedl jej na svou dceru. Z těchto zjištěných skutečností plyne logicky závěr nalézacího soudu, že stěžovateli v době závadného jednání hrozila exekuce a že si byl toho vědom, neboť exekuce hrozí každému, kdo ví, že má v určité době platiti, avšak nechce, nebo je si vědom toho, že mu platiti nebude možno (rozh. č. 3138 a j. Sb. n. s.). Právem proto nalézací soud též usoudil, že stěžovatel jednal v úmyslu, by zcela nebo zčásti zmařil uspokojení svých věřitelů. Aby proti dlužníku již byla zahájena exekuce, zákon ke skutkové podstatě trestného činu podle § 1 zákona o maření exekuce nevyžaduje. Proto nesejde na tom, zda autobus byl v době, kdy stěžovatel jej převedl na svou dceru, již exekučně zabaven pro pohle-